

Warszawa, 23 października 2002 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

35781

RPO-419589-VIII/02/JP

Pan
Krzysztof JANIK
Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

Pragnę podzielić się z Panem Ministrem spostrzeżeniami wynikającymi z oceny przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, przekształcania, likwidacji, organizacji, zarządzania i kontroli zakładów opieki zdrowotnej utworzonych przez MSWiA (Dz.U. Nr 132, poz. 870). Otóż procedura przeprowadzania konkursów na wybrane stanowiska w zakładach opieki zdrowotnej uregulowana została w dziale II rozdziale 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) zatytułowanym „Zarządzanie publicznym zakładem opieki zdrowotnej”. Zgodnie z art. 44a ust. 5 zamieszczonym w tym rozdziale, z kandydatem wybranym w drodze konkursu na stanowisko określone w ust. 1 pkt 2-6 (tj. m.in. ordynatora), kierownik publicznego zakładu opieki zdrowotnej nawiązuje stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. Wykładni tego przepisu dokonał Sąd Najwyższy w uchwale podjętej w dniu 23 listopada 2001 r. sygn. akt III ZP 16/01 (OSNAPiUS 2002/12/283) przyjmując w pkt. 2, że „przepis art. 44a ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) jest podstawą żądania nawiązania stosunku pracy z zakładem opieki zdrowotnej przez osobę wybraną w drodze konkursu na stanowiska określone w art. 44a ust. 1 pkt 2-6 tej ustawy”.

Jak wynika z art. 69 ust. 1 cytowanej ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, do ZOZ-ów utworzonych m.in. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nie stosuje się przepisów działu II rozdziału 3 tej ustawy. Korzystając z upoważnienia ustawowego (art. 69 ust. 3) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał rozporządzenie, o którym mowa na wstępie pisma, regulując w nim procedurę postępowania konkursowego na wybrane stanowiska. Z przepisów tych wynika, że komisja wybiera kandydata na dane stanowisko w drodze tajnego głosowania, bezwzględną większością głosów. Przepisy te dopuszczają jednak możliwość nienawiązania stosunku pracy z wybranym kandydatem, w związku z czym przeprowadza się kolejny konkurs. W przypadku jednak, gdy z żadnym z kandydatów wybranych w wyniku postępowania dwóch kolejnych konkursów nie nawiązano stosunku pracy, kierownik zakładu opieki zdrowotnej może powołać nową komisję konkursową.

Należy podkreślić, że konkurs jako metoda obsadzania kierowniczych stanowisk w służbie publicznej ma obywatelom zapewnić równy dostęp do tej służby (art. 60 Konstytucji RP), a więc być zaprzeczeniem zjawiska tzw. nomenklatury, czyli istnienia grupy ludzi wyznaczanych do pełnienia takich stanowisk kierowniczych. Przeprowadzenie konkursu na obsadzenie stanowiska w służbie publicznej - co podkreślił także Sąd Najwyższy w uzasadnieniu cytowanej na wstępie uchwały - ma na celu wybranie najlepszego kandydata pod względem jego kwalifikacji osobistych, w tym zwłaszcza merytorycznych. Należy przy tym zakładać, że celowi temu w sposób racjonalny podporządkowane są przepisy dotyczące zasad przeprowadzenia konkursu. Przeprowadzenie konkursu nie jest celem samym w sobie. Wynika z tego podstawowe założenie, że rezultatem konkursu, a ściślej mówiąc jego wygrania przez określonego kandydata, powinien być obowiązek obsadzenia go na stanowisku, którego konkurs dotyczył. Obowiązek ten powinien dotyczyć organu uprawnionego do obsadzenia stanowiska, a ściślej mówiąc powstania po jego stronie obowiązku nawiązania określonego stosunku prawnego. Inaczej przeprowadzenie konkursu nie służyłoby jego celowi, a w istocie prowadziłoby do wprowadzania zbędnej procedury, połączonej z nieracjonalnym wydatkowaniem publicznych funduszy. Brak obowiązku nawiązania stosunku prawnego ze zwycięzcą konkursu powoduje, że podmiot uprawniony do obsadzenia stanowiska może z dowolnych przyczyn odmawiać dokonania tej czynności, co prowadzi do konieczności rozpisywania nowych konkursów (aż wygra odpowiedni kandydat) oraz obsadzania stanowisk z konieczności przez osoby tymczasowo pełniące czynności.

Obowiązujące rozporządzenie, dające możliwość nienawiązania stosunku pracy z wybranym w drodze konkursu kandydatem, pozostaje w sprzeczności z ideą tej formy doboru kadr.

Mając powyższe na uwadze uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie zasadności zmiany cytowanego na wstępie rozporządzenia, polegającej na wprowadzeniu

przepisu nakładającego na kierownika zakładu opieki zdrowotnej MSWiA obowiązek nawiązania stosunku pracy z kandydatem wybranym w drodze konkursu.

Z wyrazami szacunku

/-/